

Jože Prah

Evropske pešpoti so vzpostavljene z namenom, da bi sodelovali brez meja, spodbujali boljše razumevanje in spoštovanje okolja.

Foto: Jože Prah

U Sloveniji tri evropske pešpoti

50 let evropskih pešpoti

Zgodovina pohodništva po evropskih pešpotah sega v leto 1969, ko je bila v Nemčiji ustanovljena Evropska popotniška zveza (ERA) in se je začel postopen razvoj. Danes to organizacijo sestavlja triinšestdeset pohodniških organizacij iz tridesetih evropskih držav in štirih organizacij, ki so včlanjene kot zunanje opazovalke – dve iz Maroka, ena iz Izraela ter po ena iz Združenih držav Amerike in Kanade. ERA združuje več kot tri milijone članov.

Glavni moto prvega predsednika Evropske popotniške zveze dr. Georga Fahrbaucha na ustanovnem sestanku 19. oktobra 1969 v kraju Raichberg je

bil: "Odprimo meje, pojdimo drug do drugega peš, kajti le tako se bomo med seboj najboljše spoznali in naučili spoštovati in ceniti sočloveka!" Ta moto je kaj kmalu doživel velik odziv v Evropi in drugod. Tudi pri nas.

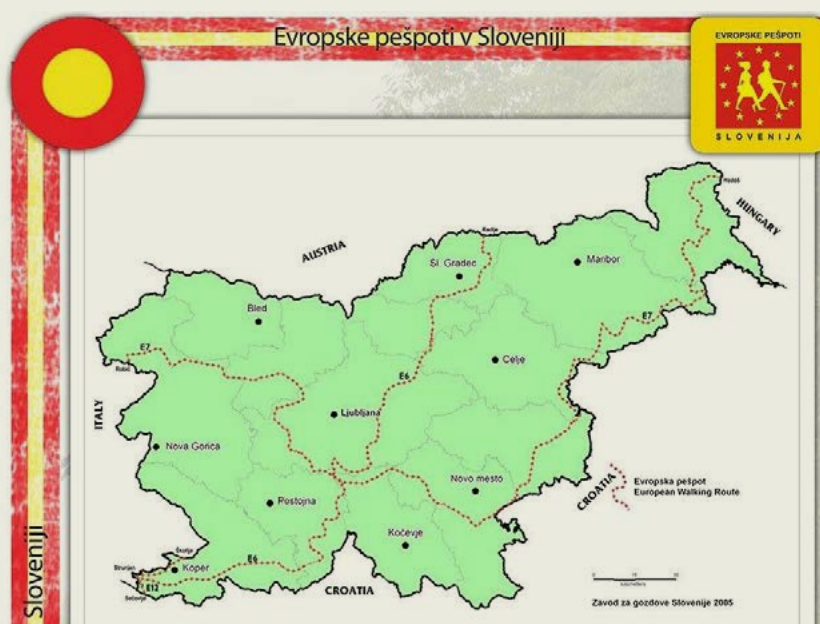
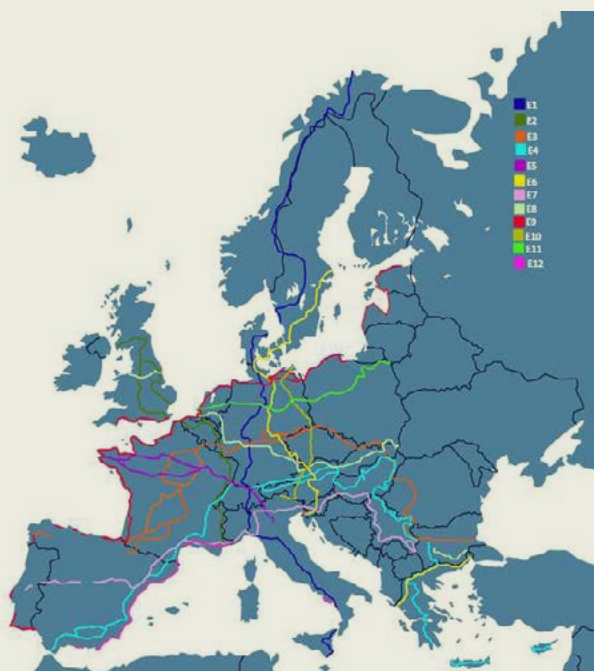

Evropske pešpoti v Sloveniji

V Evropi je danes speljanih dvanajst evropskih pešpoti (E-poti). Skozi Slovenijo potekajo tri, in sicer E6, E7 in E12. Celotna pot E6 poteka od Roskilda pri Köbenhavnu na Danskem do Kastava nad Reko. Odrpota je bila 22. junija 1975 v Mariazellu v Avstriji. Slovenski del poti E6 je bil odprt 24. maja 1975 na Mašunu v okviru tedna gozdov in proslave stoletnice prvega gozdarskega društva na Slovenskem. Pobudo za ureditev je dal inženir gozdarstva Milan Ciglar, po

katerem se danes ta del poti imenuje "Ciglarjeva pot od Drave do Jadrana". Pot E7 sta na pobudo Milana Ciglarja in Marka Kmecla trasirala in uredila Boštjan Anko in Zoran Naprudnik. Odprta je bila 12. septembra 1986 na Mačkovcu v počastitev Svetovnega kongresa Mednarodnega združenja gozdarsko-raziskovalnih organizacij (IUFRO) ob navzočnosti gozdarskih delavcev vseh celin in številnih pohodnikov. Danes nosi ime po Zoranu Naprudniku, zelo prizadevnem družbenem delavcu v športu in turizmu. E6 poteka zdaj od Baltika do Jadrana, rada pa bi segla – po kopnem seveda, do Egejskega morja. Slovenski del E6 je do razpada Jugoslavije vodil od mejnega prehoda Radlje na Hrvaško do Kastava, danes pa do Strunjana. Dolga je okoli 350 kilometrov, z 39 kontrolnimi žigi. E7 v Sloveniji sega od Robiča do Hodoša in poteka v nasprotni smeri od E6. Ko je imela še končnico YU, je držala do Sotle, leta 1995 pa so jo bistveno podaljšali – vse do Mure in naprej na Goričko, tako da je zdaj dolga okoli 650 kilometrov, z 42 žigi. Nekoč ji bo v celoti uspelo, da bo povezala Atlantik in Črno morje. V zahodnem delu Evrope ji manjka začetni del na Portugalskem, odsek skozi del Italije, na vzhodu pa nadaljevanje skozi Romunijo in Ukrajino. Evropska pešpot E12 (Meditranska pešpot) je bila v Sloveniji odprta 10. decembra 2016 v Kopru. Pot poteka od stične točke z italijansko traso "Poti zdravja – Parenzani" v Škofijah mimo Kopra, Strunjana in Portoroža do Sečovelj in mejnega prehoda Sečovlje, kjer skupaj vstopita na hrvaško ozemlje. Pot je dolga nekaj manj kot 50 kilometrov in ima 3 žige. Za pot potrebujemo dva do tri dni. Evropska pešpot E12 prihaja iz Španije prek Francije in Italije na slovensko in hrvaško jadransko obalo, vodi v Črno goro, Grčijo in naprej v vzhodno Sredozemlje.

E6 in E7 se pri nas srečata nedaleč od medvedjih stopinj v Predgozdu, blizu Mačkovca in Sela pri Robu

sredi prekrasnih gozdov. E6 in E12 pa svoji poti združita ob Jadranskem morju v Strunjanu. Vse evropske pešpoti v Sloveniji so označene z rdeče-rumenimi markacijami. Za evropske pešpoti v Sloveniji skrbi Komisija za evropske pešpoti v Sloveniji (KE-UPS, <https://eupoti.com/>), ki so jo ustanovili Zavod za gozdove Slovenije, Planinska zveza Slovenije, Turistična zveza Slovenije in Zveza gozdarskih društev Slovenije.

Poslanstvo Komisije za evropske pešpoti v Sloveniji je vključevanje v evropske tokove pohodništva, sodelovanje z Evropsko popotniško zvezo, koordiniranje Kluba popotnikov po evropskih pešpotah v Sloveniji (organiziranje vsakoletnega srečanja slovenskih pohodnikov po evropskih pešpotah), seznanjanje, uveljavljanje, širjenje in promocija ideje hoje in pohodništva – s tem pa želja, da bi prispevali k spoznavanju etnoloških, kulturnih in zgodovinskih zanimivosti Slovenije, razvoju podeželja, trženju v turizmu in njegovem razvoju, popularizaciji gozdov in zavedanju njihovega pomena. Skratka – uveljaviti javni in državni interes za evropske pešpoti, spodbujati varovanje narave, okolja in lastnine v naravnem okolju ter sodelovati v medsebojnem spoznavanju ljudi v domovini in drugih državah zaradi sožitja, sporazumevanja in miru v svetu.

Glavni moto naših E-poti je: "Kdor hodi, je vedno pred časom. Kdor hodi po evropskih pešpotah, je nekaj desetletij pred časom. Kdor hodi po slovenskem delu dveh evropskih pešpoti, je že četrto stoletje pred časom. In ta čas je vedno zdaj."

Potek E-poti

E-poti so temelj evropskih sprehajalnih poti. So poti na dolge razdalje, ki povezujejo tako državne kot regionalne pohodniške poti. Skupaj merijo skoraj sedemdeset tisoč kilometrov. Omogočajo medkulturno doživetje prek meja. E-poti povezujejo ljudi – so poti miru, razumevanja in enotnosti.

E-poti naj služijo razumevanju in sodelovanju med ljudmi in narodi.

Foto: Jože Prah

E-poti povezujejo države od Severnega rta do Krete ter od Atlantskega oceana do Karpatov in Črnege morja. Dogovorjeno je, da se označujejo enotno: modri ščit z rumenimi zvezdami Evrope, na sredini je črka E in ustrezna številka E-poti.

Obstaja 12 E-poti, ki nosijo imena od E1 do E12 in jih vzdržuje ERA (<http://www.era-ewv-ferp.com>):

- E1: 7000 km, Nordkapp (N)–Göteborg (S)–Aarhus (DK)–Konstanca (D)–Lugano (CH)–Genova (I)–Salerno (I)
- E2: 4850 km, Inverness (GB)–Hoek van Holland (NL)–Antwerpen (B)–Echternach (L)–Chamonix (F)–Nica (F)
- E3: 6950 km, Santiago (E)–Vézelay (F)–Echternach (L)–Fulda (D)–Zakopane (PL)–Ártánd (H)–Nesebär (BG)
- E4: 12000 km, Tarifa (E)–Grenoble (F)–St. Cergue (CH)–Budimpešta (H)–Beograd (SRB)–Sofija (BG)–Larnaca (CY)
- E5: 2900 km, Pointe du Raz (F)–Fontainebleau (F)–Kreuzlingen (CH)–Bregenz (A)–Verona (I)
- E6: 6300 km, Kilpisjärvi (FIN)–København (DK)–Goslar (D)–Koper (SLO)–Alexandroupolis (GR)
- E7: 7000 km, El Hierro (E)–Lizbona (P)–Andorra (AND)–Nica (F)–Ljubljana (SLO)–Novi Sad (SRB)
- E8: 4500 km, Dublin (IRL)–Hull (GB)–Hoek van Holland (NL)–Bonn (D)–Dunaj (A)–Brasov (RO)–Svilengrad (BG)
- E9: 5500 km, Tarifa (E)–Lizbona (P)–Brest (F)–Hoek van Holland (NL)–Lübeck (D)–Gdansk (PL)–Talin (EST)

- E10: 2880 km, Nuorgam (FIN)–Potsdam (D)–Praha (CZ)–Salzburg (A)–Bolzano (I)
- E11: 2070 km, Scheveningen (NL)–Osnabrück (D)–Potsdam (D)–Poznań (PL)–Ogrodniki (PL)
- E12: 1800 km, Tarifa (E)–Ceuta (E)–Barcelona (E)–Nica (F)–Genova (I)–Salerno (I)–Koper (SLO)–Poreč (CRO)

Srečanja v letih 2020 in 2021

Evropske pešpoti so vzpostavljene z namenom, da bi sodelovali brez meja, spodbujali boljše razumevanje in spoštovanje okolja, njegovo varovanje, spoznavali evropsko zgodovino in kulturo, ohranjali dediščino ter spodbujali načela trajnostnega razvoja. Vsaka včlanjena organizacija zato na svojem ozemlju načrtuje in vzpostavi pot ter jo tudi vzdržuje in promovira.

Evropopotniki se srečujemo vsako leto, letos naj bi se sešli 25. aprila na Dolenjskem. Pohod bomo začeli 24. aprila v Dolenjskih Toplicah in hodili do Doberniča. Naslednji dan bo na vrsti pohod iz Doberniča v Žužemberk, kjer nas bodo pozdravili domačini, predsedniki ustanoviteljic KEUPS-a, podeljena bodo tudi priznanja za prehojeno pot.

V letu 2021 se nam obeta posebna manifestacija popotništva Evropohod 2021, ki bo nosil naslov Prijateljstvo. Evropohod je organiziran vsakih pet let in tudi v naši državi bomo ob tem poskrbeli za vrsto dogodkov. Skupno srečanje bo septembra v Romuniji. Naj zaključimo s citatom, zapisanim na obeležju, ki je bilo odkrito 12. septembra 1986 ob odprtju E7 v Predgozdu: "E-poti naj služijo razumevanju in sodelovanju med ljudmi in narodi."